

20.5.2016

STM:n kirjaamo

Lausunto ehdotuksesta henkilöstömitoituksen tarkistamiseksi iäkkäiden ihmisten palveluissa

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry kiittää mahdollisuudesta osallistua 12.5.2016 STM:n pyöreän pöydän keskustelutilaisuuteen koskien hallituksen vanhustenhuoltoon suunnittelemissa kustannusleikkauksissa ja erityisesti ympärivuorokautisen hoidon sekä hoivahenkilöstön mitoituskriteerin tarkistamista.

Ympärivuorokautisen hoivan ja hoidon henkilöstökustannuksiin on hallitusohjelman mukaan päätetty saada nykyisiin kustannuksiin nähden 20 miljoonan euron leikkaus vuoteen 2017 mennessä. Vuoteen 2019 mennessä tavoitellaan 70 miljoonan euron leikkauksia vanhustenhuollon kustannuksissa. Ne merkitsevät 1 600 henkilövakanssin lopettamista nykyisestä määrästä.

Vuonna 2014 THL:n toteuttaman henkilöstömäärää koskevan seurantatutkimuksen mukaan vähimmäistason eli 0,5 mitoituksen alittaneiden yksiköiden saattaminen laatusuosituksen tasolle merkitsisi puolestaan 300 hoitotyöntekijän lisäystä. Jos mitoituskriteeri olisi käsillä olevan ehdotuksen mukainen (0,4 – 0,5), toteutuisi suositus täysimääräisesti ilman henkilöstön lisästarvetta. Samalla se mahdollistaisi tulevien vuosien tavoitellut kustannusleikkaukset.

EETU ry edustaa suomalaisia eläkeläisiä ja ikäihmisiä ja se tarkastelee vanhustenhuoltoa erityisesti nykyisten ja tulevien palvelun käyttäjien elämänlaadun ja hyvinvoinnin näkökulmasta. Kannatamme vanhustenhuollon isoa linjaa siirtyä enenevästi laitospainotteisesta vanhustenhuollosta kotiin annettaviin palveluihin ja erilaisiin avopalveluihin. Tavoitteellista on, että vanhukset voivat asua kotonaan niin pitkään, kun se tarjoaa turvalliset ja virikkeelliset puitteet hyvälle ja arvokkaalle vanhenemiselle.

Tämä tavoite ei ole vastakkainen vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan tarpeen kanssa. Vanhusten määrä kasvaa ja erityisen nopeaa kasvu on kaikkein iäkkäimmissä ryhmissä, joissa ovat yleisiä erilaiset pitkäaikaiset sairaudet ja pysyvät toimintakyvyn rajoitukset. He tarvitsevat hyvätasoista ympärivuorokautista hoivaa ja hoitoa elämänsä viimeisiksi vuosiksi. Vanhustenhuollon palvelurakenteen on vastattava tähän tarpeeseen. Parhaimmillaan ympärivuorokautinen hoiva on kodinomaista, vanhuksen toimintakykyä tukevaa ja yksilöllisiä tarpeita arvostavaa.

Työhönsä motivoitunut, ammattitaitoinen ja määrältään riittävä henkilökunta on hyvän hoidon ja hoivan perusedellytys. Tämä korostuu vielä entisestään, kun ympärivuorokautisen hoivan piiriin tullaan aiempaa iäkkäimpinä ja huonokuntoisempina.

Suunnitellut säästöt vanhustenhuollossa arveluttavat tilanteessa, jossa vanhusten hoivan ja hoidon määrä ja vaatavuus lisääntyvät ja palvelutarpeet monipuolistuvat. Emme kannata laatusuositukseen kirjatun henkilöstön vähimmäismäärän (0,50) pienentämistä tehostetussa palveluasumisessa ja vanhainkodeissa. Suhtaudumme kriittisesti myös hoitotyön mitoitukseen laskettavan henkilöstön määrittelyn väljentämiseen. Ammattinimikkeiden ja koulutuksen muutoksia on arvioitava kriittisesti asiakkaiden tarpeiden, hoitotyön tarkoituksenmukaisen organisoinnin ja laadun näkökulmista.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry

Hannu Partanen
EETU ry:n sihteeri 2016
toiminnanjohtaja, Eläkeläiset ry